

**ŠILUTĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS
TARYBA**

**SPRENDIMAS
DĖL PRITARIMO ŠILUTĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO
TARNYBOS 2015 METŲ VEIKLOS ATASKAITAI**

2016 m. gegužės 5 d. Nr. T1-360
Šilutė

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 19 punktu ir Savivaldybės tarybos veiklos reglamento 257.2.3 punkto nuostatomis, Šilutės rajono savivaldybės taryba **n u s p r e n d ž i a**:

Pritarti Šilutės rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybos 2015 metų veiklos ataskaitai (pridedama).

Savivaldybės meras

Vytautas Laurinaitis

Parengė

Jolita Stonkuvienė
2016-04-18

PATVIRTINTA
 Šilutės rajono savivaldybės tarybos
 2016 m. gegužės 5 d.
 Sprendimu Nr. T1-360

ŠILUTĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBOS 2015 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

Šilutė
 2016

TURINYS

IŽANGA

1. TARNYBOS VEIKLOS ORGANIZAVIMAS.....	2
1.1. Veiklos planavimas.....	3
1.2. Audito apimtis.....	5
1.3. Tarnybos finansavimas	5
1.4. Bendrosios veiklos funkcijos. Bendradarbiavimas	5
2. VEIKLOS REZULTATAI	5
2.1. Savivaldybės 2014 metų biudžeto vykdymo rinkinio ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio auditas	7
2.1.1. Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio vertinimas	9
2.1.2. Savivaldybės 2014 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio, lėšų ir turto vertinimas	10
2.2. Išvados dėl paskolų	12
2.3. Savivaldybės 2015 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio, Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo auditas	12
2.4. Dažniausiai pasitaikančios klaidos	18
2.5. Gyventojų skundai	19
3. AUDITO KOKYBĖS UŽTIKRINIMAS	20
3.1. Profesinės etikos reikalavimai	20
3.2. Audito kokybės kontrolės sistema. Darbuotojų mokymas	20
3.3. Auditų rekomendacijų įgyvendinimo stebėseną	21
Šilutės rajono savivaldybės grupės 2014 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų audito rezultatų suvestinė, 1 priedas	

IŽANGA

Šilutės rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybos 2015 metų veiklos ataskaita parengta, vykdant Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymą, Šilutės rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamentą, Tarnybos veiklos nuostatus ir 2015 metų veiklos planą.

Savivaldybės kontrolės ir audito funkcijoms įgyvendinti Savivaldybėje nuo 1997 metų įsteigtas viešasis juridinis asmuo – biudžetinė įstaiga, Šilutės rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnyba (toliau – Tarnyba), kuriai vadovauja ir už jos veiklą atsako Savivaldybės kontrolierius.

Tarnyba, būdama atskaitinga Šilutės rajono savivaldybės tarybai, siekia, kad visi Šilutės rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) viešojo sektoriaus administravimo subjektai laikytųsi įstatymų, tinkamo ir efektyvaus Savivaldybės biudžeto lėšų ir turto naudojimo, kad būtų tobulinama savivaldybės sektoriaus finansų valdymo kontrolė. Tarnyba yra nepriklausoma Savivaldybės biudžetinė įstaiga, kurios veikla grindžiama teisėtumo, viešumo, objektyvumo, profesionalumo, nepriklausomumo principais. Atlikdami auditus pagal Tarptautinius audito standartus, Valstybinio audito reikalavimus, metodikas ir kitus teisės aktus, kasmet planuojame veiklos audito strategiją, savarankiškai parengiame audito programas, pasirenkame audito procedūras, nustatome veiklos prioritetus. Privalome būti politiškai neutralūs, objektyvūs ir nešališki. Tarnybos darbuotojai nuolat siekia, kad kiekvienas auditas būtų išsamus, objektyvus, pagrįstas patikimais įrodymais, o išvados atspindėtų esmines problemas.

Ataskaita yra skirta Šilutės rajono savivaldybės tarybai (toliau – Savivaldybės tarybai) bei Savivaldybės bendruomenei, kurioje pateikiame informaciją apie Tarnybai nustatytas pagrindines funkcijas, atliktus darbus išorės audito srityje ir jų rezultatus. Teikdami 2015 metų veiklos ataskaitą dėkojame visų audituotų subjektų vadovams ir darbuotojams už bendradarbiavimą ir geranorišką supratimą, atliekant auditus ir auditų procedūras. Tikimės tolesnio konstruktyvaus dalykinio bendravimo ir bendradarbiavimo. Iš Savivaldybės tarybos narių laukiame objektyvaus Tarnybos veiklos vertinimo, pastabų ir pasiūlymų, kaip gerinti darbą. Tik bendromis mūsų visų pastangomis pasieksime, kad Savivaldybės turtas būtų valdomas skaidriau, taupiau, efektyviau ir racionaliau. Su šia ataskaita galima susipažinti Savivaldybės interneto portale www.silute.lt, nuorodoje – „Kontrolės ir audito tarnyba“.

1. TARNYBOS VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

Tarnybos pagrindinė funkcija – prižiūrėti, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas Savivaldybės turtas bei patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas Savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai.

Įgyvendindama Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme nustatytas funkcijas ir suteiktus įgaliojimus, Tarnyba atlieka išorės finansinį ir teisėtumo bei veiklos auditus Savivaldybės administracijoje, Savivaldybės administravimo subjektuose ir Savivaldybės kontroliuojamose įmonėse, rengia ir teikia Tarybai išvadą dėl Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo, išvadas dėl Savivaldybės paskolų ėmimo, viešojo ir privataus sektorių partnerystės. Finansinių auditų tikslas – pareikšti nepriklausomą nuomonę dėl finansinių ir kitų ataskaitų tikrumo ir teisingumo, dėl Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams vertinimo.

Veiklos auditu siekiama įvertinti įstaigų viešąjį ir vidaus administravimą ekonomiškumo, efektyvumo ir rezultatyvumo požiūriu, atskleisti veiklos problemas bei parodyti veiklos trūkumus.

Savivaldybės kontrolierius tvirtina Tarnybos struktūrą, pareigybių sąrašą, pareigybių aprašymus, pareiginius nuostatus, Valstybės tarnybos įstatymo nustatyta tvarka priima į pareigas ir iš jų atleidžia valstybės tarnautojus, atlieka kitas Tarnybos personalo valdymo funkcijas. Savivaldybės kontrolierius planuoja ir organizuoja Tarnybos veiklą, užtikrina jai pavestų funkcijų ir užduočių vykdymą, atstovauja Tarnybai valstybės valdžios ir Savivaldybės institucijose, kitose įstaigose, organizacijose.

Tarnyba 2015 metais savo veiklą organizavo pagal Šilutės rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybos 2015-2017 metų strateginį veiklos planą, kuriame pateikta Tarnybos misija, strateginis tikslas, veiklos prioritetas, uždaviniai ir priemonės strateginiam tikslui pasiekti. Atsižvelgiant į Savivaldybės tarybos patvirtintus Tarnybai asignavimus – suformuota programa. Tarnybos veikla buvo planuojama ir organizuojama, atsižvelgiant į teisės aktais nustatytas veiklos sritis, veiklos prioritetus, veiklos planą bei patvirtintą Tarnybos darbuotojų skaičių.

1.1. Veiklos planavimas

Veiklos planas rengiamas atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos teisės aktuose Tarnybai nustatytą kompetenciją, vadovaujantis prioritetų parinkimo, išankstinio tyrimo, objektyvumo, nešališkumo, apolitiškumo ir audito sudėtingumo vertinimo kriterijais ir principais.

Tarnybos 2015 metų veikla buvo suplanuota ir vykdoma taip, kad užtikrintų prioritetinių užduočių – išvados dėl Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo ataskaitos, dėl pateiktų tvirtinti biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio ir Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio parengimo ir pateikimo nustatytais terminais. Rengiant 2015 metų veiklos planą, atlikta Tarnybai teisės aktais nustatytų privalomų ir kitų funkcijų analizė, reikšmingų audito sričių ir Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojų atranka, nustatyti kiekybiniais (skiriamų asignavimų dydis) ir kokybiniais (nustatytos klaidos) aspektais reikšmingi audito subjektai. Audito planavimo etapo metu parengta 2015 metų audito strategija.

- dėl išdo pajamų (33 381 528 Eur);
- dėl dotacijų (15 886 284 Eur);
- dėl asignavimų: 2015 m. biudžete patvirtinti 48 asignavimų valdytojai. Audito procedūros bus atliekamos 5 programose, kurių apimtis 30 964 000 Eur;
- audito strategija dėl biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio: finansiniai auditai 3 BĮ, audito procedūros finansinių ataskaitų srityje 10 BĮ, darbo užmokesčio ir socialinio draudimo – 6 BĮ, finansinių ataskaitų viešinimo – 48 BĮ, buhalterinės apskaitos kompiuterinių programų įdiegimo ir panaudojimo – 48 BĮ, gautinų mokėtinų sumų 7 BĮ, MK išankstinių apmokėjimų 5 BĮ, viešųjų pirkimų 6 BĮ ir ilgalaikio turto inventorizavimo 11 įstaigų ir 5 seniūnijose srityse; biudžeto asignavimų pokyčiai per 2015 m.;
- audito strategija dėl paskolų;
- audito strategija dėl konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio: Išdas, Privatizavimo fondas, 49 BĮ, 5 sveikatos priežiūros viešosios įstaigos, 3 kontroliuojamos akcinės ir uždarnosios akcinės bendrovės (finansinis turtas), 3 kontroliuojamos viešosios įstaigos nepriskiriamos prie VSS (dalininkų įnašai);

Pagal 2015 metų strategiją pradėtas Savivaldybės 2015 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio ir Savivaldybės biudžeto lėšų ir turto naudojimo auditas, kurį numatyta baigti iki 2016 m. liepos 1 d.

Ataskaitiniu laikotarpiu Taryba savo veiklą vykdė vadovaudamasi metiniu veiklos planu. Tarybos 2015 metų veiklos plano projektas apsvarstytas 2014 metų spalio 21 d. Savivaldybės tarybos Kontrolės komiteto (toliau – Kontrolės komitetas) posėdyje (protokolas Nr. T3-319) ir patvirtintas Savivaldybės kontrolieriaus 2014 m. spalio 22 d. įsakymu Nr. K5-5.

Tarybos 2015 metų [veiklos plane](#) (apsvarstytas 2015 m. spalio 20 d. posėdyje Kontrolės komitete) numatyti bendrosios veiklos uždaviniai susiję su Tarybos, kaip biudžetinės įstaigos, funkcijų vykdymu: tvarkoma buhalterinė apskaita, teisės aktų nustatyta tvarka rengiami ir teikiami biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkiniai, atliekami darbai, susiję su dokumentų valdymu ir vykdomos Tarybos valstybės tarnautojų kompetencijos tobulinimo bei personalo valdymo funkcijomis.

Taryba 2015 metais parengė 2016 m. [veiklos planą](#), kuris apsvarstytas 2015 metų spalio 27 d. Kontrolės komiteto posėdyje (protokolas Nr. T3-20(2)) ir patvirtintas Savivaldybės kontrolieriaus 2015 m. spalio 27 d. įsakymu Nr. K1-9. Veiklos planai nustatytais teisės aktų terminais pateikti Valstybės kontrolei.

1.2. Audito apimtis

Finansinio audito ciklas nesutampa su kalendoriniais metais, nes audituojami subjektai metinius biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkinius, apie kurių teisingumą auditorius turi pareikšti nepriklausomą nuomonę, sudaro tik kalendoriniams metams pasibaigus. Todėl finansiniai ir teisėtumo auditai nesibaigia su kalendorinių metų pabaiga. Veiklos plane numatyti baigiamieji praėjusių metų auditai ir einamųjų metų auditai.

Tarybos 2015 metų audituotų sričių mastas:

- Tarybos patvirtintas Savivaldybės 2015 m. biudžetas 34 794 200 Eur, kurie skirti – finansuoti 8 vykdomoms programoms, 48 asignavimų valdytojams.
- Biudžeto išlaidos skirtos 32 švietimo, 8 kultūros ir meno įstaigoms, 1 sporto, 3 socialinių paslaugų, 1 sveikatos šviečiamąją veiklą vykdančiai įstaigai, 1 Kontrolės ir audito tarnybai – įstaigai.
- Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio nefinansinio turto, kurį Savivaldybės biudžetinės įstaigos patikėjimo teise valdo, naudoja ir disponuoja juo balansinė vertė – 78 582,4 tūkst. Eur, ilgalaikis materialus turtas – 77 510,2 tūkst. Eur, atsargos – 327,9 tūkst. Eur.
- Savivaldybės ilgalaikis turtas – 113 735,7 tūkst. Eur, trumpalaikis turtas – 5 752,3 tūkst. Eur, atsargos 401,3 tūkst. Eur.
- Savivaldybės privatizavimo fondas – 46,5 tūkst. Eur.
- Viešųjų įstaigų, kurių steigėja yra Savivaldybė, finansinio turto dalis akciniame kapitale – 349,4 tūkst. Eur.
- Uždarųjų akcinių bendrovių akcijų akciniame kapitale (likutinė vertė) – 15 550,8 tūkst. Eur.
- Kiti subjektai, kuriems skiriamos Savivaldybės biudžeto lėšos bei perduodamas valdyti Savivaldybės turtas (sporto, jaunimo, kultūros, socialinės ir kt. organizacijos ir kt.).

1.3. Tarnybos finansavimas

Tarnybos veiklos planui vykdyti Savivaldybės taryba nustato skiriamų asignavimų dydį. Tarnyboje 2015 metais dirbo 3 darbuotojai – valstybės tarnautojai. 93 proc. Tarnybai patvirtintų asignavimų skirti ir panaudoti darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms, atitinkamai 53,9 tūkst. Eur ir 16,7 tūkst. Eur. Iš viso 2015 metais buvo skirta 75,9 tūkst. Eur Savivaldybės biudžeto asignavimų.

Savivaldybės tarybos sprendimu, vadovaujantis Tarnybos ir Savivaldybės administracijos sudaryta Centralizuoto buhalterinės apskaitos tvarkymo ir finansinio, ūkinio, materialinio aptarnavimo sutartimi, Tarnybos buhalterinę apskaitą tvarko Savivaldybės administracijos Centralizuota buhalterija. 2015 metais Tarnybos finansinės ataskaitos parengtos ir pateiktos teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais.

1.4. Bendrosios veiklos funkcijos. Bendradarbiavimas

Tarnyba 2015 metais, be audito ir kontrolės funkcijų, vykdė ir jai, kaip biudžetinei įstaigai, teisės aktais nustatytas funkcijas. Savivaldybės kontrolierius išleido 24 įsakymus veiklos, personalo, atostogų ir komandiruočių klausimais; parengti ir išsiųsti 128 raštai įvairiais Tarnybos veiklos klausimais; gauti 175 raštai; atnaujintos Tarnybos Auditų organizavimo, kokybė užtikrinimo ir kontrolės taisyklės; Audito dokumentų rengimo, įforminimo ir tvarkymo taisyklės ir kt.; tvarkytas Tarnybos archyvas, suderinti ir patvirtinti 2014 metais užbaigtų bylų apskaitos dokumentai, suderintas ir patvirtintas įstaigos dokumentacijos planas it t.t. Tarnybos valstybės tarnautojai pagal poreikį dalyvavo Savivaldybės tarybos, komitetų posėdžiuose.

Plėtojant bendradarbiavimą išorės auditų atlikimo klausimais, siekdami dalytis profesine audito patirtimi dalyvavome Savivaldybių kontrolierių asociacijos pasitarimuose, bendradarbiavome su kitomis kontroliuojančiomis institucijomis, konsultavome Savivaldybės audituojamų biudžetinių įstaigų specialistus jiems aktualiais klausimais.

Bendraudami su Kontrolės komitetu ir periodiškai (kartą per ketvirtį) už savo veiklą atsiskaitydami, siekėme didinti audito poveikį ir audito ataskaitose pateiktų audito rekomendacijų įgyvendinimo kontrolę.

2015 metais buvo tęsiamas 2014 m. lapkričio 17 d. pasirašytas Bendradarbiavimo susitarimas tarp Valstybės kontrolės ir Šilutės rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos dėl atliekamo 2014 metų Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo. Nustatytais terminais vyko audito strategijų, programų, procedūrų aptarimas ir įvertinimas, audito įrodymų pateikimas, bendradarbiavimas kitais išorės audito klausimais. Pasikeitus Valstybės kontrolės veiklos organizavimo ir auditų strategijos pobūdžiui nuo 2015 metų bendradarbiavimo susitarimai su Valstybės kontrole nepasirašomi, šalys nederina veiksmų, atliekamos auditus Savivaldybėje.

2. VEIKLOS REZULTATAI

Tarnyba įvykdė 2015 metų veiklos plane nustatytas užduotis ir atliko suplanuotus bei neplaninius, susijusius su paskolų ėmimu, finansinius auditus. Tarnyba siekė, kad auditai būtų atliekami pagal Valstybinio audito reikalavimus, Tarptautinius audito standartus, kurie nustato, kad auditą planuotume ir atliktume taip, kad gautume pakankamą užtikrinimą dėl finansinės atskaitomybės, planų ir programų sąmatų įvykdymo ataskaitų duomenų tinkamo ir teisingo pateikimo, Savivaldybės turto valdymo, naudojimo, disponavimo juo teisėtumo, kad išvados būtų

objektyvios, o rekomendacijos įgyvendinamos. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 27 straipsnio nuostatomis, atliktų auditų ataskaitos ir išvados buvo teiktos audituotų subjektų vadovams, Savivaldybės merui, Administracijos direktoriui, Vyriausybės atstovui Klaipėdos apskrityje, Tarybos Kontrolės komitetui, kuriame buvo apsvarstomi auditų metu nustatyti dalykai, pateiktos išvados, rekomendacijos. Finansinių ir teisėtumo auditų apimtis 2015 metais atvaizduota lentelėje.

FINANSINIŲ IR TEISĖTUMO AUDITŲ APIMTIS 2015 METAIS

lentelė

AUDITUOTI SUBJEKTAI	
Savivaldybės 2014 metų ataskaitų auditai	<p>1. Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio (2015-06-18 ataskaita Nr. K1-9), kurį sudaro:</p> <ul style="list-style-type: none"> – biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys, įskaitant Savivaldybės skolos ataskaitas (2015-06-19 išvada Nr. K1-9/1), – konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys (2015-06-22 išvada Nr. K1-9/2).
2014 M. PRADĖTI IR 2015 METAIS UŽBAIGTI AUDITAI	
2015 metų finansiniai ir teisėtumo auditai	<ul style="list-style-type: none"> 2. Šilutės lopšelio-darželio „Pušelė“ 2015-05-18 ataskaita Nr. K14-6 ir 2015-05-19 išvada Nr. 14-6/1. 3. Šilutės lopšelio-darželio „Ažuoliukas“ finansinio ir teisėtumo audito 2015-05-07 ataskaita Nr. K14-3 ir išvada Nr. 14-3/1. 4. Šilutės socialinių paslaugų centro finansinio ir teisėtumo audito 2015-05-14 ataskaita Nr. K14-4 ir išvada Nr. 14-4/1. 5. Šilutės pirmosios gimnazijos finansinio ir teisėtumo audito 2015-05-15 ataskaita Nr. K14-5 ir 2015-05-18 išvada Nr. 14-5/1. 6. Vainuto gimnazijos finansinio ir teisėtumo audito 2015-03-16 ataskaita Nr. K14-1 ir išvada Nr. 14-1/1. 7. Švėkšnos specialiojo ugdymo centro finansinio ir teisėtumo audito 2015-03-19 ataskaita Nr. K14-2 ir išvada Nr. 14-2/1. 8. Šilutės rajono savivaldybės 2014 metų privatizavimo fondo lėšų finansinio ir teisėtumo audito 2015-05-21 ataskaita Nr. K14-7 ir 2015-05-22 išvada Nr. 14-7/1. 9. Gardamo pagrindinės mokyklos 2014 metų finansinių ataskaitų rinkinio duomenų 2015-05-26 patikrinimo ataskaita Nr. K14-8.
<p>Audito procedūros: Valstybės biudžeto lėšų (mokinio krepšelio), darbo užmokesčio, ilgalaikio turto, finansinių ataskaitų srityse bei VSS nesuderintų sandorių atitikimo duomenų BĮ apskaitoje.</p>	<ul style="list-style-type: none"> 10. Savivaldybės administracija. 11. Iždas. 12. F. Bajoraičio viešoji biblioteka. 13. Šilutės muziejus. 14. Šilutės kamerinis dramos teatras. 15. Kintų pagrindinė mokykla. 16. Žemaičių Naumiesčio mokykla-darželis. 17. Šilutės sporto mokykla. 18. Šilutės rajono švietimo pagalbos tarnyba. 19. Gardamo seniūnija. 20. Kintų seniūnija. 21. Šilutės lopšelis-darželis „Žvaigždutė“. 22. Šilutės lopšelis-darželis „Žibutė“. 23. Rusnės specialioji mokykla. 24. Šilutės rajono vaikų meno mokykla. 25. Viešojo sektoriaus 47 subjektuose atliktos audito procedūros dėl ilgalaikio turto – žemės tikrosios vertės apskaitos. 2015-04-28 raštas Nr. K10-(3.1.8.0-40 ir 2015-04-29 raštas Nr. K10-(3.1.8.)39.
2015 METAIS PRADĖTI IR 2016 METAIS BAIGIAMAI AUDITAI	
Savivaldybės 2015 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto auditas	
Auditai ir audito	1. Savivaldybės administracija.

procedūros: Valstybės biudžeto lėšų (mokinio krepšelio), darbo užmokesčio, ilgalaikio turto, finansinių ataskaitų srityse.	<ol style="list-style-type: none"> 2. Išdas. 3. Privatizavimo fondas. 4. Inkaklių mokykla-daugiafunkcis centras (f) 5. Šilutės pirminis sveikatos priežiūros centras (f). 6. Jaunimo ir suaugusiųjų mokymo centras (f). 7. Šilutės senelių globos namai (f). 8. Saugų vaikų globos namai (f). 9. Šilutės rajono savivaldybės 2015 metų turto naudojimo audito procedūrų atlikimo 2015-10-30 ataskaita Nr. K14-12 (gyventojų sk.). 10. Šilutės rajono 48-ių biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos kompiuterinių programų naudojimo teisėtumo (atitikties) audito 2015-11-18 ataskaita Nr. K14-13. 11. Savivaldybės 48-ių VSS finansinių ataskaitų rinkinių viešinimo interneto svetainėse 2015-09-01 ataskaita Nr. K10-(3.1.8.)-62. 12. Inventorizacijos atlikimo tvarkos savivaldybės biudžetinėse įstaigose vertinimo 2016-02-12 ataskaita Nr. K14-2 (Vainuto seniūnija, Saugų seniūnija, Saugų ugniagesių komanda, Katyčių seniūnija, Švėkšnos seniūnija, Švėkšnos ugniagesių komanda, Juknaičių seniūnija, M. Jankaus pagrindinė mokykla, Žibų pradinė, Rusnės pagrindinė, Usėnų pagrindinė, Katyčių pagrindinė, Pašyšių pagrindinė, Saugų vaikų globos namai, Švėkšnos lopšelis- darželis, Šilutės senelių globos namai, Šilutės kultūros ir pramogų centras, Inkaklių mokykla –daugiafunkcis centras). 13. Savivaldybės administracija dėl ilgalaikės paskolos (2015-06-23 išvada Nr. K14-10). 14. Savivaldybės administracija dėl ilgalaikės paskolos (2015-09-10 išvada Nr. K14-10). 15. Finansinių ataskaitų rinkinių 54 VSS auditas.
---	--

Taryba 2015 metų I pusmetį baigė finansinius ir teisėtumo auditus, pradėtus 2014 metais. Visi atlikti finansiniai ir teisėtumo auditai buvo Šilutės rajono savivaldybės 2014 metų biudžeto vykdymo ataskaitų ir Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio sudėtinės dalys. Audito procedūros buvo atliktos reikšmingiausiose mokinio krepšelio (MK), darbo užmokesčio (DU), ilgalaikio turto srityse (IT).

Auditai pradėti 2015 metų II pusmetį bus baigiami 2016 metais. Auditai (auditų procedūros) atlikti ar atliekami, siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad subjektų biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkiniuose nėra reikšmingų iškreipimų ir Savivaldybės lėšos, ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojami jais teisėtai.

2.1. Savivaldybės 2014 metų biudžeto vykdymo ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio auditas

Vykdydami Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros ir Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymų nuostatas, atlikome Savivaldybės 2014 metų biudžeto vykdymo ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio auditą. Pateiktoje finansinio ir teisėtumo audito 2015-06-18 [ataskaitoje](#) Nr. K1-9 „Dėl Šilutės rajono savivaldybės 2014 metų biudžeto vykdymo ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio audito rezultatų“ pateikėme 22 rekomendacijas. Kitoms audituotoms įstaigoms, kurios buvo šio audito sudėtinės dalys, raštuose ir audito ataskaitose buvo pateikta per 120 rekomendacijų nustatytų neatitikimų pašalinimui. Audito ataskaita ir išvados buvo pateiktos Savivaldybės tarybai 2015-06-25 Tarybos posėdyje kartu su Administracijos pateiktu tvirtinti 2014 metų biudžeto vykdymo ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkiniu.

Audito metu buvo vertinama:

✓ *Savivaldybės 2014 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys*: Savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo ataskaita, Savivaldybės biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaita, Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitos aiškinamasis raštas.

✓ *Savivaldybės 2014 metų finansinių ataskaitų rinkinys*: Finansinės būklės ataskaita, Veiklos rezultatų ataskaita, Grynojo turto pokyčio ataskaita, Pinigų srautų ataskaita, 2014 metų finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas su priedais.

✓ *Savivaldybės 2014 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys bei Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto ataskaita*.

2.1.1. Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio vertinimas

Pagal Finansų ministro patvirtintą konsolidavimo schemą Šilutės rajono savivaldybės subjektų grupę sudaro 55 viešojo sektoriaus subjektai. Vertinimo metu nustatyta, kad visi viešojo sektoriaus subjektai pateikė duomenis viešojo sektoriaus ataskaitų konsolidavimo informacinėje sistemoje (toliau – VSAKIS).

Į konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį yra įtrauktos Savivaldybės kontroliuojamų viešojo sektoriaus subjektų 2014 metų finansinės ataskaitos:

- 48 biudžetinės įstaigos (toliau – BĮ);
- 5 sveikatos priežiūros viešosios įstaigos (toliau – VŠĮ);
- Šilutės rajono savivaldybės išdas;
- Šilutės rajono savivaldybės privatizavimo fondas;

taip pat į šį ataskaitų rinkinį yra įtrauktas finansinis turtas, kurį sudaro Savivaldybei priklausantis šių bendrovių ir įstaigų nuosavas kapitalas:

- Savivaldybės kontroliuojamos 4 akcinės ir uždarnosios akcinės bendrovės: UAB „Šilutės autobusų parkas“, UAB „Šilutės šilumos tinklai“, UAB „Šilutės vandenys“, UAB „Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo centras“;
- 1 asocijuotas subjektas UAB „Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo centras“;
- Savivaldybės kontroliuojamos 2 viešosios įstaigos, nepriskiriamos prie viešojo sektoriaus subjektų: VŠĮ „Šilutės sportas“, VŠĮ „Pasienio žuvys“.

Audito išvadoje¹ pareikštos 2 nuomonės:

- *sąlyginė² nuomonė dėl Šilutės rajono savivaldybės 2014 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio*.

Sąlyginės nuomonės dėl Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio pagrindas:

1. Atlikus 2014-12-31 FBA bei registro „Didžioji knyga“ sąskaitų likučių vertinimą, Šilutės muziejuje nustatytas duomenų neatitikimas – 75,9 tūkst. Lt. Apskaitos registro „Didžioji knyga“ sąskaita 1209301 neleistinai padidinta 75,9 tūkst. Lt, o sąskaita 1204 sumažinta – 75,9 tūkst. Lt (Audito ataskaitos 21 psl.).

¹ Finansinio ir teisėtumo audito 2014-06-19 išvada Nr. K1-9/2 „Dėl Šilutės rajono savivaldybės 2014 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio ir Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo ataskaitos“.

² „Sąlyginė nuomonė pareiškama, kai auditoriai nustato teisės aktų pažeidimus ir /ar be tam tikrų pastabų negali pareikšti besąlyginės nuomonės“ – Valstybės kontrolieriaus 2012-06-28 įsakymo Nr. V-171 redakcija/ Valstybinio audito reikalavimai.

2. Nustatyti Privatizavimo fondo 2014-12-31 Finansinės būklės ataskaitos reikšmingi duomenų neatitikimai: eil. E. „Įsipareigojimai“ str. II.11. „Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai“ duomenys padidinti 519,9 tūkst. Lt (Audito ataskaitos 30 psl.).
3. Nustatyti reikšmingi Administracijos 2014-12-31 finansinių ataskaitų: FBA, VRA, PAS neatitikimai su apskaitos registrais (Audito ataskaitos 31 psl.).
4. Nustatyti nereikšmingi biudžetinių įstaigų 2014-12-31 finansinių ataskaitų: FBA, VRA, PAS neatitikimai su apskaitos registrais (Audito ataskaitos 32 psl.).
5. Perkeliant apskaitos registro „Didžioji knyga“ duomenis į 2014-12-31 FBA, Savivaldybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo ataskaitoje neteisėtai padidinti 1 605,1 tūkst. Lt sąskaitos 1210111 „Nebaigta statyba“ duomenys ir sumažinti 1 605,1 tūkst. Lt sąskaitos 1202 „Pastatai“ duomenys (Audito ataskaitos 47 psl.).
6. Nustatytos klaidos ir netikslumai Savivaldybės administracijos finansinėse ataskaitose iki konsolidavimo proceso užbaigimo nebuvo ištaisyti ir įtakojo Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio duomenų teisingumą.
7. Savivaldybės biudžetinės įstaigos nustatytas klaidas ir netikslumus finansinių ataskaitų rinkiniuose ištaisė VSAKIS sistemoje, iki konsolidavimo proceso užbaigimo. BĮ klaidos finansinėse ataskaitose neįtakojo Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio duomenų.
8. Remiantis VSS tarpusavio sandorių suderinimo pažyma, galime daryti išvadą, kad Savivaldybės 2014 m. KFAR pateiktas suderinus visus sandorius. KFAR pagal derinimo ir eliminavimo ryšius yra korektiškas. Kontrolės procedūros veikia, VSAKIS užtikrina, kad tinkamai sutikrintos ir atliktos kontrolės procedūros.
9. Konsolidavimo procese dalyvaujančių viešojo sektoriaus subjektų pateikti duomenys VSAKIS nėra visiškai teisingi ir patikimi dėl Ataskaitoje nurodytų klaidų ir netikslumų ilgalaikio turto apskaitos srityje bei nustatytų klaidų ir netikslumų Administracijos finansinių ataskaitų rinkinyje.

- *sąlyginė nuomonė dėl Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo ataskaitos.*

Sąlyginės nuomonės dėl Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo ataskaitos pagrindas

1. Kapitalo investicijos, remonto darbai pradėti 2006 metais, o buhalterinėje apskaitoje užregistruota be pateisinančių apskaitos dokumentų. Nuo 2006 metų buhalterinėje apskaitoje be pateisinančių apskaitos dokumentų užregistruota iš viso 3 214,8 tūkst. Lt (Ataskaitos 47 psl.).
2. Savivaldybės administracija nesivadovavo 12-ojo VSAFAS „Nuostoliai dėl turto nuvertėjimo“ bei 22-ojo VSAFAS „Turto nuvertėjimas“ nuostatomis, – sudarydama 2014 metų finansines ataskaitas, nenustatė, ar ataskaitinio laikotarpio pabaigoje yra ilgalaikio turto nuvertėjimo požymių, nevertino investicijų nuvertėjimo (Audito ataskaitos 47 psl.).
3. Valstybės kontrolės nustatytos klaidos ir netikslumai dėl savivaldybės vietinės reikšmės kelių ir gatvių plėtros planavimo, dėl savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybės ilgalaikio turto nurašymo, dėl ne pagal paskirtį panaudotų valstybės biudžeto dotacijų, turi reikšmingos įtakos Šilutės rajono savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybės turto apskaitos duomenų teisingumui ir patikimumui (Audito ataskaitos 43 psl.).
4. Savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybos nustatytos Savivaldybės administracijos klaidos ir netikslumai turi reikšmingos įtakos Šilutės rajono savivaldybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo ataskaitos teisingumui ir patikimumui (Audito ataskaitos 44 psl.).

2.1.2. Savivaldybės 2014 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio, lėšų ir turto vertinimas

Savivaldybės 2014 metų biudžete patvirtinta dešimt programų, Savivaldybės biudžeto asignavimai paskirstyti 49 asignavimų valdytojams, iš kurių Savivaldybės administracijai skiriama apie 42,0% visų asignavimų. Kontrolės ir audito tarnyba atliko biudžetinių įstaigų metinių finansinių

ataskaitų rinkinių arba finansinės būklės ataskaitų (toliau – FBA) vertinimą. Nustatytos klaidos ir netikslumai biudžetinių įstaigų finansinėse ataskaitose turėjo reikšmingos įtakos Savivaldybės 2014 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio duomenų teisingumui ir patikimumui.

Išvadoje³ pareikštos:

- *Sąlyginė nuomonė dėl Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio.*

Sąlyginės nuomonės dėl Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio pagrindas.

1. Šilutės rajono savivaldybės administracijos ir centralizuotos buhalterijos aptarnaujamų įstaigų apskaitos politikoje nesudaryti: Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto, Biologinio turto, Finansinio turto, Išankstinių apmokėjimų ir gautinų sumų, Finansinės investicinės veiklos, Pajamų ir sąnaudų apskaitos tvarkų aprašai.

2. Biudžetinės įstaigos 2014 m. ne visais atvejais užtikrino, kad biudžeto lėšos, skirtos darbo užmokesčiui ir socialiniam draudimui būtų naudojamos ir apskaitytos teisės aktų nustatyta tvarka (Audito ataskaitos 16, 17 psl.).

- *Sąlyginė nuomonė dėl Savivaldybės lėšų ir turto naudojimo, įstatymų nustatytiems tikslams.*

Sąlyginės nuomonės dėl Savivaldybės lėšų ir turto naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams pagrindas.

Dalykai, turintys įtakos mūsų pareikštai audito sąlyginei nuomonei dėl savivaldybės lėšų ir turto naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams:

1. Savivaldybės išdo Veiklos rezultatų ataskaitoje neteisingai atskleista informacija apie mokesčių pajamas – 45 840,968 tūkst. Lt, kurios apskaitoje užregistruotos pinigų įplaukimo į banko sąskaitą data nesilaikant 9-ojo VSAFAS reikalavimo – numatyto kaupimo principo (Audito ataskaitos 33 psl.).

2. 7-ųjų BĮ vadovai nesivadovauja Taisyklių 6.6.2. straipsnio nuostatomis, – buhalterinei apskaitai tvarkyti neįdiegtos reikalingos kompiuterinės programos, kad vyr. buhalteriai galėtų atsisakyti daug laiko sąnaudų reikalaujančių rankiniu būdu atliekamų operacijų, kurios sudaro riziką klaidų atsiradimui (Audito ataskaitos 7 psl.).

3. Administracijos apskaitoje užregistruoti gautinų sumų už suteiktas paslaugas įsiskolinimai (įsisenėję), nuo 2001-2004 metų debetinis įsiskolinimas – 186,72, tūkst. Lt.

4. Minėti įsisenėję įsiskolinimai sistemingai nurodomi Kontrolės ir audito tarnybos ataskaitose. Administracijai teikiamos rekomendacijos dėl įsisenėjusių skolų juridinio įforminimo kaip beviltiškoms skoloms nuo 2004 metų (Audito ataskaitos 16 psl.).

5. Atkreiptinas dėmesys, kad anksčiau buvę trūkumai, vagysčių, netekimų sumos – 113,7 tūkst. Lt; trūkumai neteisingai užregistruoti sąskaitoje 2293001 – „Išieškotinos sumos už padarytą žalą“.

6. Biudžetinės įstaigos 2014 m. ne visais atvejais užtikrino, kad turtas būtų inventorizuojamas ir apskaitytas teisės aktų nustatyta tvarka (Ataskaitos 18, 19, 20 psl.).

7. 5 VSS nesivadovavo 12-ojo VSAFAS 65 str. reikalavimais, prieš rengdami metines finansines ataskaitas, nepatikslino žemės tikrosios vertės finansinių metų pabaigoje (Ataskaitos 21 psl.).

8. Nepatikslingą žemės tikrosios vertės finansinių metų pabaigoje, netinkamai padidinę arba sumažinę „Didžiojoje knygoje“ žemės sklypų vertę, apie ilgalaikį turtą – žemę 6-ųjų BĮ vyr. buhalteriai metinėse finansinėse ataskaitose pateikė nepatikimą informaciją (Audito ataskaitos 21 psl.).

9. Administracija nepatvirtino Privatizavimo fondo apskaitos registrų formų, turinio ir skaičiaus. Privatizavimo fondo Apskaitos politikoje konkrečiai nenustatyta, kada į atsargas perkeliamas į privatizuojamų objektų sąrašą įtrauktas ilgalaikis turtas (Ataskaitos 30 psl.).

³ Finansinio ir teisėtumo) audito 2015-06-19 išvada „Dėl Šilutės rajono savivaldybės 2014 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio, lėšų ir turto naudojimo“ Nr. K1-9/1.

10. Laiku nepatikslinkta Privatizavimo fondo 2014 metų sąmata.

11. Neatlikus 2014-12-31 apskaitos registro „Didžioji knyga“ atsargų sąskaitos likučių inventorizacijos bei tinkamai neiforminus, yra rizika, kad atsargų sąskaitos likučiai galimai neteisingi (Ataskaitos 32 psl.).

12. Nesivadovauta Savivaldybės tarybos sprendimo 1 p. reikalavimais, – iš apskaitos bei privatizuojamų objektų sąrašo neišbrauktas muziejus (276,28 kv. m.), arklidės (106 kv. m.), šulinys, esantis Lietuvininkų 36, Šilutėje (Audito ataskaitos 32 psl.).

13. Faktoringus Savivaldybės administracija 2014 m. apskaitė kreditiniuose įsiskolinimuose. Mūsų nuomone, faktoringus reikėtų apskaityti, kaip paskolas, ir įtraukti į skolinių įsipareigojimų ir suteiktų garantijų bei paskolų statistinę ataskaitą (Ataskaitos 28 psl.).

14. Dėl neteisingai apskaitytų faktoringų galimai yra neteisingai pateikiama informacija metinėse ataskaitose (Audito ataskaitos 28 psl.).

2.2. Išvados dėl paskolų

Rengiant išvadas dėl paskolų, audito metu buvo surinkti įrodymai, kuriais buvo pagrįsta Savivaldybės biudžeto pajamų, kreditinio įsiskolinimo, vidaus skolos augimas, Savivaldybės skolinimosi lygis ir ypatingas dėmesys skirtas skolinimosi limitams, kad nebūtų viršyti teisės aktuose nustatyti limitai. 2015 metais atlikome 2 neplaninius finansinius auditus ir Savivaldybės tarybai pateikėme 2 išvadas:

- *dėl 752,2 tūkst. Eur ilgalaiškės paskolos investiciniams projektams.* Išanalizavus biudžeto pajamas, kreditinį įsiskolinimą, vidaus skolos augimą, Savivaldybės skolinimosi lygį, 2015 m. birželio 23 d. išvadoje Nr. K14-10 pateikėme savo nuomonę, kad Savivaldybė turi galimybę paimti 752,2 tūkst. Eur ilgalaiškę paskolą projektams, finansuojamiems iš Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos, įgyvendinti ir paimtoms paskoloms gražinti, neviršydama Lietuvos Respublikos 2015 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatytų Savivaldybės skolos ir metinio Savivaldybės grynojo skolinimosi limitų bei prisilaikydama nuostatos, kad pradelsti įsiskolinimai mažėja. Išvada pateikta Savivaldybės tarybai 2015-06-25 Tarybos posėdyje.

- *dėl 868,86 tūkst. Eur ilgalaiškės paskolos kreditui gražinti.* 2015 m. rugsėjo 9 d. išvadoje Nr. K14-11 pateikta nuomonė, kad Savivaldybė turi galimybę paimti ilgalaiškę 868,86 tūkst. Eur paskolą kreditui AB Šiaulių bankui gražinti, neviršydama teisės aktais nustatytų skolos ir metinio grynojo skolinimosi limitų bei prisilaikydama reikalavimo, kad Savivaldybės pradelsti įsiskolinimai mažėja. Atkreiptinas dėmesys, kad 868,86 tūkst. Eur (3,00 mln. Lt) paskola – kreditine linija Savivaldybės administracija naudojasi nuo 2000 m., pagal pasirašytas sutartis su AB Šiaulių banku. Sutarties (pasirašytos 2013 m. gruodžio 19 d.) gražinimo terminas – 2015 m. gruodžio 9 d. Tvirtinant Savivaldybės 2015 m. biudžetą, nebuvo į tai atsižvelgta ir šios paskolos gražinimui lėšos nesuplanuotos. Kadangi metinės palūkanos už kreditą, palyginus su 2015 m. prognozuojamomis palūkanomis, yra didelės, todėl, nesant lėšų paskolai gražinti, – tikslinga paskolą – kreditinę liniją perskolinti.

2.3. Savivaldybės 2015 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio, Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo auditas

Audito tikslas: įvertinti vidaus kontrolę, įskaitant finansų valdymą, turto valdymo, naudojimo teisėtumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę dėl 2015 metų biudžeto ataskaitų rinkinio, finansinių ataskaitų rinkinio ir kitų ataskaitų tikrumo ir teisingumo. Atliktos, pagal audito strategiją

atrinktų įstaigų, audito procedūros rizikingiausiose srityse: finansinės atskaitomybės, darbo užmokesčio, ilgalaikio turto, mokėtinų ir gautinų sumų.

1. Šilutės r. Pašyšių pagrindinė mokykla

Audituotos 2015 metų darbo užmokesčio (toliau – DU) lėšos iš viso 311 354,00 Eur, iš jų: mokinio krepšelio – 239 746,00 Eur, Savivaldybės biudžeto lėšų – 71 608 Eur. Nustatyti neatitikimai 2015-10-15 pateikti įstaigos direktorei rašte Nr. K10-(3.1.8.)-83, kuriame nurodytos klaidos ir 8 rekomendacijos. Savivaldybės administracijos Centralizuotos buhalterijos skyriaus vedėjai pateiktos 22 rekomendacijos. Mokyklos direktorė 2015-10-28 raštu Nr. D3-84 pateikė informaciją bei įrodančius dokumentus apie ištaisytus neatitikimus.

Inventorizacijos metu 2015-12-11 apžiūrėta, patikrinta natūroje, pagal turto buvimo vietą, iš viso (likutine verte) 127 336,75 Eur, iš jų: ilgalaikio materialiojo turto – 110 288,85 Eur, ilgalaikio nematerialiojo turto – 0 eurų (pradinė vertė – 148,28 Eur), 17 047,90 Eur ilgalaikio turto nebalansinėse sąskaitose. Nustatyti ilgalaikio nematerialiojo turto apskaitoje ir natūroje neatitikimai, kurie sudaro prielaidas klaidoms ir apgaulėms atsirasti. Nustatyti neatitikimai įstaigos direktorei pateikti 2015-12-22 rašte Nr. K10-(3.2.)-123. Pateiktos rekomendacijos: Savivaldybės administracijos direktoriui 2, mokyklos direktorei bei Centralizuotos buhalterijos skyriaus vedėjai 8 rekomendacijos. Direktorė 2015-12-30 raštu Nr. D3-103 informavo apie ištaisytus dalykus.

Audituota Finansinių ataskaitų sritis. Įstaigos direktorei 2015-11-19 pateiktas raštas Nr. K10-(3.2.)-99 bei 3 rekomendacijos. Mokyklos direktorė 2015-11-26 raštu Nr. D3-89 informavo apie ištaisytas neatitikimus, pateikė pateisinamuosius dokumentus, pažymas, paaiškinimus apie atliktų ūkinių įvykių ir operacijų, atskirų ataskaitų ir straipsnių susidariusius neatitikimus.

2. Šilutės r. Usėnų pagrindinė mokykla

Audituotos darbo užmokesčiui skirtos lėšos: MK – 7 584,62 Eur, SB – 4 117,65 Eur. Nustatyti neatitikimai 2015-09-03 pateikti įstaigos direktorei rašte Nr. K10-(3.1.8.)-63, kuriame nurodytos klaidos ir 14 rekomendacijų. 2015-09-21. Direktorė 2015-09-21 raštu Nr. V5(9.6)-90 informavo apie priimtus sprendimus nustatytiems neatitikimams pašalinti.

Finansinių ataskaitų srityje nustatytos klaidos reikšmingos kokybiniu atžvilgiu. Mokyklos direktorei neatitikimai išdėstyti 2015-11-19 rašte Nr. K10-(3.2.)-96 ir pateiktos 3 rekomendacijos. Direktorė 2015-11-25 raštu Nr. V5-(9.6.)-130 „Dėl nustatytų neatitikimų tarpinių finansinių ataskaitų srityje likvidavimo“ informavo, kad 2015-11-24 įsakymu Nr. V1-184 patvirtino klaidų ištaisymo planą, jas ištaisė ir pateikė tai įrodančius dokumentus.

Inventorizacijos patikrinta natūroje, pagal turto buvimo vietą, iš viso (likutine verte) 1 322 021,53 eurų ilgalaikio turto. Nustatyti ilgalaikio nematerialiojo turto (15 vienetų – 446,69 eurų) apskaitoje ir natūroje neatitikimai. Savivaldybės administracijos direktoriui ir mokyklos direktoriui išdėstyti neatitikimai 2015-12-17 rašte Nr. K10-(3.2.)-116, teiktos 8 rekomendacijos, kurių įvykdymo terminas 2015-12-22. Mokyklos direktorius 2015-12-22 raštu Nr. V5-(9.6.)-144 „Dėl nustatytų metinės inventorizacijos neatitikimų likvidavimo“ pateikė dokumentus apie klaidų taisymą, 2015-12-18 įsakymu Nr. V1-201 patvirtintą neatitikimų likvidavimo planą. Savivaldybės administracijos direktorius 2015-12-23 raštu Nr. R3-(4.1.14.)-8387 „Dėl metinės inventorizacijos“ ir 2016-01-12 raštu Nr. R3-(4.1.14.)-168 „Dėl 2015-12-23 Nr. R3-(4.1.14.)-8387 informavo apie ištaisytus neatitikimus.

3. Katyčių pagrindinė mokykla

Audituotos 2015 metų darbo užmokesčiui skirtos lėšos: mokinio krepšelio – 9 825,50 Eur, Savivaldybės biudžeto lėšų – 4 348,80 Eur. Nustatyti neatitikimai išdėstyti 2015-09-03 rašte Nr.

K10-(3.1.8.)-64, kuriame nurodytos klaidos ir 26 rekomendacijos mokyklos direktoriui. Direktorius 2015-09-21 raštu Nr. V4-145 informavo apie priimtus sprendimus, nustatytiems neatitikimams DU srityje pašalinti. Reikšmingų neatitikimų finansinių ataskaitų srityje – nenustatyta, tačiau FBA registro „Didžioji knyga“ likučiai neteisingai perkelti į Veiklos rezultatų ataskaitą (toliau – VRA), klaidos reikšmingos kokybiniu atžvilgiu. Nustatyti neatitikimai bei 3 rekomendacijos pateiktos įstaigos direktoriui 2015-11-19 rašte Nr. K10-(3.2.)-98. Direktorius 2015-12-02 raštu Nr. V4-191 informavo apie klaidų ištaisymą: atlikti koregavimai apskaitos registre „Didžioji knyga“, FBA. Inventorizacijos metu patikrinta turto natūroje: 457 465,13 *Eur*, iš jų: ilgalaikio materialiojo turto – 457 465,13 *Eur*. Inventorizacijos metu pertekliaus ar trūkumo nenustatyta. Įstaigos vadovui 2015-12-17 dėl metinės inventorizacijos pateiktas raštas Nr. K10-(3.2.)-114.

4. Šilutės r. Inkaklių mokykla-daugiafunkcis centras

Audituotos darbo užmokesčio lėšos: mokinio krepšelio – 25 169,1 *Eur*, Savivaldybės biudžeto lėšų – 3 624,7 *Eur*. Neatitikimai pateikti 2015-09-29 rašte Nr. K10-(3.1.8.)-73. Pateiktos 2 rekomendacijos Savivaldybės administracijos direktoriui ir 23 rekomendacijos Inkaklių mokyklos-daugiafunkcio centro direktoriui.

Įvertinta Inkaklių mokyklos-daugiafunkcio centro vidaus kontrolė ir surašytas 2015-09-30 raštas Nr. K10-(3.1.8.)-77. Įstaigos vadovui pateikėme – 13 rekomendacijų, Savivaldybės administracijos direktoriui 2. Finansinių ataskaitų srityje nustatyti neatitikimai, kurie 2015-11-19 raštu Nr. K10-(3.2.)-95 pateikti įstaigos vadovui ir Administracijos Centralizuotos buhalterijos skyriaus vedėjai. Pateiktos 3 rekomendacijos Administracijos Centralizuotos buhalterijos skyriaus vedėjai, kuri 2015-12-08 informavo apie rekomendacijų įgyvendinimą. Inventorizacijos metu patikrinta natūroje, iš viso: 235 819,31 eurų ilgalaikio turto (likutine verte). Taip pat patikrintas faktiškai esantis ilgalaikis turtas gautas per 2015 metų lapkričio mėnesį, kurio vertė – 9 473,31 *Eur*. Įstaigos direktoriui ir Centralizuotos buhalterijos skyriaus vedėjai 2015-12-17 buvo pateiktas raštas Nr. K10-(3.2.)-112.

5. Šilutės jaunimo ir suaugusiųjų mokymo centras

Audituotos 2015 metų darbo užmokesčio lėšos iš viso 208 315,00 *Eur*, iš jų: mokinio krepšelio – 177 533,00 *Eur*, Savivaldybės biudžeto – 30 782,00 *Eur*. Nustatyti neatitikimai įstaigos direktoriui pateikti 2015-10-29 rašte Nr. K10-(3.1.8.)-87. Pateiktos rekomendacijos: įstaigos direktoriui – 5, Administracijos Centralizuotos buhalterijos skyriaus vedėjai – 21. Į rekomendacijas atsižvelgta, klaidos ištaisytos, 2015-11-19 raštas Nr. R1-17. Nustatyti FBA ir Didžiosios knygos neatitikimai. Neatitikimai bei 3 *rekomendacijos* pateiktos 2015-11-19 rašte Nr. K10-(3.2.)-07. Mokyklos direktorė 2015-11-19 raštu Nr. R1-17 informavo apie nustatytų neatitikimų ištaisymą darbo užmokesčio srityje: neteisingai išmokėtas darbo užmokestis – atstatytas; kt. neatitikimai ištaisyti.

6. Švėkšnos lopšelis-darželis

Inventorizacijos metu apžiūrėta, patikrinta natūroje, pagal turto buvimo vietą, iš viso: 214 929,57 eurų ilgalaikio turto (likutine verte). Inventorizacija teisės aktų nustatyta tvarka, pertekliaus ar trūkumo nenustatyta. Įstaigos vadovui 2015-12-08 dėl metinės inventorizacijos pateiktas raštas Nr. K10-(3.2.)106.

7. Saugų vaikų globos namai

Inventorizacijos metu, patikrinta natūroje, pagal turto buvimo vietą, iš viso: 900 644,06 *Eur* ilgalaikio turto (likutine verte), iš jų: 900 644,06 *Eur* ilgalaikio materialiojo turto, ilgalaikio nematerialiojo turto – 0 *Eur*. Atlikus ilgalaikio turto audito procedūras nustatyti apskaitoje ir

natūroje neatitikimai. Nustatyti netikslaus turto apskaitoje (ilgalaikio turto likučių žiniaraščiuose) pateikimo atvejai. Neatitikimai įstaigos vadovui pateikti 2015-12-15 rašte Nr. K10-(3.2.)-109. Pateiktos 8 rekomendacijos, įgyvendinimo terminas – 2015-12-21. Direktorius 2015-12-21 rašte Nr. (1.6)R2-626 pateikė išsamų atsakymą į neatitikimų ištaisymą.

Audituotos 2015 metų darbo užmokesčio lėšos iš viso 288 906,00 eurų, iš jų: valstybės biudžeto – 94 400,00 Eur, savivaldybės biudžeto lėšų – 194 506,00 eurų. Įstaigos direktoriui 2015-12-21 pateiktas raštas Nr. K10-(3.2.)-118, kuriame išdėstyti neatitikimai ir pateikta 19 rekomendacijų. Direktorius 2016-01-11 raštu Nr. (1.6) R2-26 „Dėl nustatytų neatitikimų darbo užmokesčio srityje“ informavo apie klaidų ištaisymą, pateikdamas įsakymus, kasos dokumentus ir kt. FBA ir apskaitos registro „Didžioji knyga“ neatitikimai, apskaitos registro „Didžioji knyga“ likučiai neteisingai perkelti į VRA. Įstaigos direktoriui 2015-12-21 pateiktas raštas Nr. K10-(3.2.)-119, kuriame išdėstyti neatitikimai ir pateiktos 3 rekomendacijos. Direktorius 2016-01-11 raštu Nr. (1.6)R2-27 informavo apie klaidų ištaisymą.

8. Žibų pradinė mokykla

Inventorizacijos metu apžiūrėta, patikrinta natūroje, pagal turto buvimo vietą, iš viso (likutine verte) 1 008 074,14 Eur, iš jų: ilgalaikio materialiojo turto – 924 263,18 Eur, ilgalaikio nematerialiojo turto – 0 eurų (pradinė vertė – 2 707,29 Eur), turto pagal panaudos sutartis – 83 810,96 Eur. Pertekliaus ar trūkumo nenustatyta. Įstaigos vadovui, Centralizuotos buhalterijos skyriaus vedėjai 2015-12-17 dėl metinės inventorizacijos pateiktas raštas Nr. K10-(3.2.)-113.

9. Rusnės pagrindinė mokykla

Inventorizacijos metu patikrinta natūroje, pagal turto buvimo vietą, iš viso (likutine verte): 1 051 238,10 Eur, iš jų: ilgalaikio materialiojo turto – 1 047 547,50 Eur, ilgalaikio nematerialiojo turto – 3 690,60 Eur, (pradinė vertė 18 902,92 Eur). Ilgalaikis turtas nebalansinėse sąskaitose – 11 476,47 Eur. Inventorizacijos komisija vykdė Direktorės įsakymo reikalavimus, inventorizacijai buvo ruošiamasi. Pertekliaus ar trūkumo nenustatyta. Įstaigos vadovui 2015-12-17 dėl metinės inventorizacijos pateiktas raštas Nr. K10-(3.2.)-115.

10. Šilutės senelių globos namai

Ilgalaikio turto srityje atlikta inventorizacija, patikrinta turto natūroje iš viso: 1 285 888,03 Eur, iš jų: ilgalaikio materialiojo turto – 1 230 061,18 Eur, ilgalaikio nematerialiojo turto – 3 695,25 Eur, ilgalaikio turto gauto pagal panaudą – 52 131,60 Eur. Inventorizacijos metu pertekliaus ar trūkumo nenustatyta. Įstaigos vadovui 2015-12-18 dėl metinės inventorizacijos pateiktas raštas Nr. K10-(3.2.)-117.

11. Visuomenės sveikatos biuras

Finansinių ataskaitų srityje nustatyti neatitikimai pateikti įstaigos direktorei, Centralizuotos buhalterijos skyriaus vedėjai 2015-12-28 raštu Nr. K10-(3.2.)-125. Centralizuotos buhalterijos skyriaus vedėjai pateiktos 3 rekomendacijos, apie kurių įgyvendinimą, neatitikimų ištaisymą 2016-01-08 raštu Nr. R 3-(4.1.9.)-106 pateikė informaciją.

12. Martyno Jankaus pagrindinė mokykla

Inventorizacijos metu apžiūrėta, patikrinta natūroje, pagal turto buvimo vietą, iš viso (pradinė verte) – 2 486 169,43 Eur ilgalaikio turto. Nustatytas neteisingai atvaizduoto ilgalaikio turto kurio vertė 4 536,61 Eur, apskaitoje atvejis, kuris neatitinka faktinių duomenų, apskaitoje užpajamuota 1 vnt., faktiškai rasta 10 vnt., dėl 18 ilgalaikio turto vienetų, kurių vertė 13 869,37 Eur bei 2 vnt., kurių vertė 2 193,42 eurų faktinių ir apskaitos duomenų neatitikimo. Visų ilgalaikio turto vnt. negalėjome identifikuoti, kadangi buvo paženklinti tais pačiais inventoriniais numeriais.

Neatitikimai 2015-12-28 pateikti Administracijos direktoriui (2 rekomendacijos), įstaigos vadovui (9 rekomendacijos) raštu Nr. K10-(3.2.)-126. Mokyklos direktorius 2016-01-11 raštu Nr. S-2.4-9 informavo apie ištaisytas klaidas, pradėtas nurašymo procedūras dėl nenaudojamo, morališkai pasenusio, susidėvėjusio ilgalaikio turto.

13. Šilutės kultūros ir pramogų centras

Inventorizacijos metu apžiūrėta, patikrinta natūroje, pagal turto buvimo vietą, iš viso (likutine verte) 428 799,86 Eur, iš jų: ilgalaikio materialiojo turto – 427 843,94 Eur, ilgalaikio nematerialiojo turto – 955,92 Eur. Nustatyti atvejai, kai ilgalaikio materialiojo turto vienetai senai nebenaudojami, morališkai pasenę, tačiau turto nurašymo procedūros nepradėtos. Įstaigos veikloje nenaudojamas turtas sandėliuojamas, turto pavadinimai, vienetai, turto vienetų sandara apskaitoje neatitinka faktinių duomenų. Yra rizika, kad įforminus inventorizacijos rezultatus, informacija apie ilgalaikio turto vienetus nebus pateikta detaliai. Įstaigos vadovui, Centralizuotos buhalterijos skyriaus vedėjai 2015-12-29 dėl metinės inventorizacijos pateiktas raštas Nr. K10-(3.2.) – 127 ir 6 rekomendacijos. Gautas 2016-01-12 raštas Nr. R4-3 ir ištaisytų klaidų pateisinamieji dokumentai.

14. Savivaldybės administracija

- **Švėkšnos seniūnija.** Inventorizacijos metu patikrinta turto iš viso, 1 616 160,93 eurų ilgalaikio turto (likutine verte), iš jų: 1 614 726,38 Eur ilgalaikio materialiojo, ilgalaikio nematerialiojo turto 0 eurų, 1 434,55 Eur ilgalaikio (saugoti priimto) valstybės turto nebalansinėse sąskaitose, ir inventoriaus nebalansinėse sąskaitose – 27 485,32 Eur. Nustatyta, kad ne visas turtas įtrauktas į Seniūnijos buhalterinę apskaitą, neužpajamuotas atitinkamoje (nebalansinėje) buhalterinės apskaitos ilgalaikio registro sąskaitoje. Administracijos direktoriui, Švėkšnos seniūnui, Centralizuotos buhalterijos skyriaus vedėjai 2015-12-08 raštu Nr. K10-(3.2.)-105 nurodytos klaidos, neatitikimai bei 18 rekomendacijų, kurių įgyvendinimo terminas iki 2015-12-22. Švėkšnos seniūnas 2015-12-18 raštu Nr. V3-575 informavo apie neatitikimų šalinimą. Gautas Centralizuotos buhalterijos skyriaus vedėjos 2015-12-22 raštas Nr. R3-(4.1.16.)-8373 „Dėl rekomendacijų vykdymo“.

Patikrintas Švėkšnos ugniagesių komandos ilgalaikis: pradine kaina – 15 743,42 eurų, likutine verte – 2 889,89 Eur. Ilgalaikio turto, kurio vertė – 2 889,89 Eur, negalėjome identifikuoti, kadangi turtas buvo nepaženklintas. Švėkšnos ugniagesių komandos turtas niekada nebuvo inventorizuotas.

- **Katyčių seniūnija.** Inventorizuota iš viso 357 393,23 Eur ilgalaikio turto, iš jų: 346 173,81 Eur ilgalaikio materialiojo turto, ilgalaikio nematerialiojo turto – 0 eurų, ilgalaikio valstybės turto (priimto saugoti) nebalansinėse sąskaitose – 3 300,57 Eur, išsinuomoto turto – 7 117,47 Eur, pagal panaudos sutartis gauto turto (savivaldybės) – 801,38 Eur ir inventoriaus likučiai nebalansinėse sąskaitose – 7 987,29 Eur. Pasitaikė atvejų, kai inventorizavimo aprašuose nurodyti inventoriniai aprašai neatitinka faktiškai paženklintų turto vienetų ar turtas neįtrauktas ir neužpajamuotas Seniūnijos buhalterinėje apskaitoje. Neatitikimai pateikti Administracijos direktoriui, Katyčių seniūnui, Centralizuotos buhalterijos skyriaus vedėjai 2015-12-16 raštu Nr. K10-(3.2.)-110. Pateikta 16 rekomendacijų, jų įgyvendinimo terminas iki 2015-12-22.

Seniūnas 2015-12-22 raštu Nr. V3-205 informavo apie klaidų ištaisymą: neužpajamuotas turtas – užpajamuotas, paženklintas, bendruomenės turtas gražintas ir kt. Pateikė visus aktus, pažymas, paaiškinimus ir kt. įrodančius dokumentus. Pažymėtinas ir pagirtinas naujai pradėjusio dirbti Katyčių seniūno klaidų taisymo operatyvumas.

- **Vainuto seniūnija.** Ilgalaikio turto srityje patikrinta turto iš viso: 881 899,14 *Eur*, iš jų: 877674,8 *Eur* ilgalaikio materialiojo, ilgalaikio nematerialiojo turto – 0 *Eur*, 4 224,34 *Eur* ilgalaikio valstybės turto nebalansinėse sąskaitose, ir inventoriaus nebalansinėse sąskaitose – 8 004,21 *Eur*. Neįtraukta į Seniūnijos buhalterinę apskaitą, neužpajamuota ilgalaikio materialiojo turto registre – 3 krepšinio aikštelės, darbų užbaigimo aktai ar kiti dokumentai inventorizacijos metu nebuvo pateikti, neužpajamuota ir daugiau turto. Seniūnas nesiėmė priemonių bei nevykdė kontrolės dėl seniūnijoje vykdomų inventorizacijų teisingo atlikimo. Neatitikimai pateikti Administracijos direktoriui, Vainuto seniūnui, Centralizuotos buhalterijos skyriaus vedėjai 2015-12-14 raštu Nr. K10-(3.2.)-111. Pateikta 19 rekomendacijų. Seniūnas 2015-12-21 raštu Nr.V3-131 informavo apie rekomendacijų vykdymą: neužpajamuotas turtas – užpajamuotas, kasininko etatas panaikintas, dėl mažo poreikio kasos aparatas bus išregistruotas Mokesčių inspekcijoje, nepaženklintas turtas – paženklintas ir t.t. Gautas Centralizuotos buhalterijos skyriaus vedėjos 2015-12-22 raštas Nr. R3-(4.1.16.)-8374 „Dėl rekomendacijų vykdymo“. Taip pat patikrintas Vainuto ugniagesių komandos ilgalaikis turtas iš viso: 2 114,84 *Eur*.

- **Juknaičių seniūnija.** Inventorizacijos metu iš viso: 1 076 014,67 *Eur* ilgalaikio turto (likutine verte), iš jų: 1 067 462,65 *Eur* ilgalaikio materialiojo turto, ilgalaikio nematerialiojo turto – 0 eurų, ilgalaikio turto nebalansinėse sąskaitose – 8 552 02 *Eur*. Nustatyti netikslaus turto apskaitoje (inventoriniuose aprašuose) pateikimo atvejai. Neatitikimai ir 9 rekomendacijos pateiktos Administracijos direktoriui, Juknaičių seniūnui, Centralizuotos buhalterijos skyriaus vedėjai 2015-12-21 raštu Nr. K10-(3.2.)-120. Seniūnas 2016-01-04 raštu Nr. V3-(1.12.)-1 informavo apie klaidų ištaisymą.

- **Saugų seniūnija.** Inventorizuota 514 638,18 *Eur* ilgalaikio turto (likutine verte) iš viso, iš jų: 514 638,18 *Eur* ilgalaikio materialiojo turto, 3 300,86 *Eur* ilgalaikio turto nebalansinėse sąskaitose. Taip pat patikrintas Saugų ugniagesių komandos ilgalaikis turtas natūroje iš viso: pradine kaina – 22 775,97 *Eur*, likutine verte – 610,89 *Eur*. Neteisingai Saugų seniūnijos apskaitoje užpajamuotas ilgalaikis turtas - gatvė, kurios pradinė kaina – 45 749,25 *Eur*, tai yra regioninis kelias, kuris turėtų būti Savivaldybės administracijos ilgalaikio turto registre.

Savivaldybės taryba 2015-05-28 leido nurašyti 2 vnt. artezinius gręžinius, kurių pradinė vertė – 1 119,68 *Eur*, likutinė vertė – 0,00 *Eur*. Saugų seniūnijos komisija neparengė ir nepateikė Savivaldybės administracijai Pripažinto nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti nematerialiojo ir ilgalaikio materialiojo turto nurašymo ir likvidavimo akto. Dėl minėtų priežasčių arteziniai gręžiniai, 2 vnt. neišimti iš Seniūnijos buhalterinės apskaitos ilgalaikio turto registro. Inventorizacijos metu nustatyta, kad Seniūnijos buhalterinės apskaitos ilgalaikio turto registre užpajamuota žaidimų aikštelė su vaizdo kameromis, likutinė vertė – 10 393,63 *Eur* ir tvora, likutinė vertė – 2 931,33 *Eur* faktiškai yra Vilkyčių pagrindinės mokyklos teritorijoje, todėl turėtų būti minėtos mokyklos apskaitoje. Neatitikimai ir 15 rekomendacijų pateikti Administracijos direktoriui, Saugų seniūnei, Centralizuotos buhalterijos skyriaus vedėjai 2015-12-28 raštu Nr. K10-(3.2.)-124. Saugų seniūnė pateikė raštu Nr. V2-15 informaciją apie rekomendacijų įgyvendinimą, taisomus neatitikimus.

Taip pat patikrintas Saugų ugniagesių komandos ilgalaikis turtas natūroje iš viso: pradine kaina – 22 775,97 *Eur*, likutine verte – 610,89 *Eur*. Saugų ugniagesių komandos ilgalaikio turto, kurio likutinė vertė – 610,89 *Eur*, negalėjome identifikuoti, kadangi visas turtas buvo nepaženklintas.

15. Buhalterinės apskaitos kompiuterinių programų vertinimas 49 BĮ

Atlikome 49 biudžetinių įstaigų buhalterinių apskaitos programų vertinimą. Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos kompiuterinių programų naudojimo teisėtumo (atitikties) 2015-11-18 audito [ataskaita](#) Nr.14-13 pateikta audituotoms įstaigoms ir paviešinta.

Nustatyta:

- Buhalterinės apskaitos programas įsisavino šios įstaigos: F. Bajoraičio viešoji biblioteka, lopšelis-darželis „Žvaigždutė“, lopšelis-darželis „Žibutė“, Šilutės socialinių paslaugų centras, lopšelis-darželis „Pušėlė“, M. Jankaus pagrindinė mokykla, Šilutės senelių globos namai, Šilutės Vydūno gimnazija, Rusnės specialioji mokykla, Saugų vaikų globos namai, Pamario pagrindinė mokykla, Žemaičių Naumiesčio gimnazija. Žemaičių Naumiesčio mokykla-darželis, Usėnų pagrindinė mokykla.

- Buhalterinės apskaitos programas įsisavino šios įstaigos iš dalies: Šilutės muziejus, Švėkšnos „Saulės“ gimnazija, lopšelis-darželis „Ažuoliukas“, lopšelis-darželis „Gintarėlis“, lopšelis-darželis „Raudonkepuraitė“, Vainuto gimnazija, Katyčių pagrindinė mokykla.

- Šilutės pirmojoje gimnazijoje įdiegti buhalterinės apskaitos programos moduliai, tačiau iki šiol neįsisavinti.

- Šilutės rajono švietimo pagalbos tarnyba įsigijo programą, bet neįdiegti buhalterinės apskaitos programos moduliai.

- BĮ vadovai nevykdo teisės aktų reikalavimų, – buhalterinei apskaitai tvarkyti neįdiegtos reikalingos kompiuterinės programos, kad vyr. buhalteriai galėtų atsisakyti daug laiko sąnaudų reikalaujančių rankiniu būdu atliekamų operacijų, kurios sudaro riziką klaidų atsiradimui: Rusnės pagrindinės mokyklos; Saugų J. Mikšo pagrindinės mokyklos; Juknaičių pagrindinės mokyklos.

Įstaigų vadovams buvo rekomenduota, tinkamai organizuoti įstaigos buhalterinę apskaitą, užtikrinti, kad būtų laiku priimami sprendimai, susiję su buhalterine apskaita, įsigyti ir naudoti kompiuterines programas bei kitas priemones apskaitai tvarkyti ir skaičiavimams atlikti. Imtis priemonių ir vykdyti kontrolę dėl aukščiau nurodytų teisės aktų nevykdymo, kaip įstaigose pereita prie naujos apskaitos, diegiant VSAFAS nuostatas.

Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė 2015 m. Valstybinio audito ataskaitoje „Dėl Lietuvos Respublikos savivaldybėse atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų“ pateikė savo bei savivaldybių kontrolės ir audito tarnybų nustatytas klaidas, neatitikimus: savivaldybėms vis dar sudėtinga parengti konsoliduotąsias finansines ataskaitas taip, kad jose pateikti duomenys būtų teisingi. Valstybės kontrolė savo ataskaitoje nurodė sritis, kuriose yra galimybių pagerinti padėtį dėl netinkamo apskaitos organizavimo. Be kitų savivaldybių kaip apskaitos organizavimo trūkumų, kaip blogosios praktikos pavyzdžiais, ataskaitoje buvo nurodyta ir Šilutės rajono savivaldybė bei jos biudžetinės įstaigos, kurios nuo 2010 metų, nuo VSAFAS įsigaliojimo, vis dar nesugeba užtikrinti buhalterinės apskaitos programų įdiegimą ir patikimą apskaitos tvarkymą.

16. Savivaldybės VSS finansinių ataskaitų rinkinių viešinimas

Kontrolės ir audito tarnyba atliko vertinimą, ar Šilutės rajono savivaldybės viešojo sektoriaus 48 subjektai 2015 metų pirmąjį pusmetį vykdė Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo, 23-ojo viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarto (VSAFAS) nuostatų reikalavimus. Vertinimo metu 2015-09-03 nustatyta, kad iš vertintų 48 biudžetinių įstaigų, 29 viešojo sektoriaus subjektai laiku, nepaskelbė savo interneto svetainėse 2015 metų pusmečio finansinių ataskaitų rinkinių. Audito metu nustatyti pažeidimai pateikti 2015-09-01 rašte Nr. K10-(3.1.8.)-42 „Dėl Savivaldybės VSS finansinių ataskaitų rinkinių viešinimo“ ir pateiktos 3 rekomendacijos Savivaldybės administracijos direktoriui bei 29 BĮ, kurios nevykdė teisės aktų

reikalavimo. Administracijos direktorius 2015-09-16 raštu Nr. R3-(4.1.9)-6698, informavo apie taikytas kontrolės procedūras neatitikimams pašalinti.

17. MK lėšų debetinio įsiskolinimo vertinimas

Mokinio krepšelio lėšų neteisėti panaudojimo atvejai Savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybos buvo nustatyti 2012 m., 2013 metais. 2015 m. audituotos 8 biudžetinės švietimo įstaigos. Atliktas debetinio įsiskolinimo iš MK lėšų vertinimas, patikrinta tikslinės paskirties lėšų (mokinio krepšelio lėšų) išankstiniai apmokėjimai pagal 2014-12-31 „Mokėtinų ir gautinų sumų“ ataskaitas. Neatitikimų – nenustatyta, Savivaldybės administracija, švietimo įstaigų vadovai vykdė Mokinio krepšelio lėšų panaudojimo kontrolę ir užtikrino, kad lėšos būtų panaudotos efektyviai, pagal tikslinę paskirtį.

18. Centralizuotos buhalterijos skyriaus darbuotojų pareigybių aprašymų vertinimas

Atlikome vertinimą, ar Šilutės rajono savivaldybės Centralizuotos buhalterijos skyriaus (Toliau – buhalterija) darbuotojams parengti pareigybių aprašymai, ar juose nustatyta atsakomybė už atliekamas veiklos sritis, ar nustatytas darbo krūvis, ar pavesta tvarkyti konkrečių įstaigų, padalinių apskaitą, ar pareigybių aprašymuose atsispindi konkrečios apskaitos (veiklos) sritys, atliekamos apskaitos operacijos, ar faktiškai atliekamos apskaitos operacijos atitinka nustatytas pareigybių aprašymuose. Nustatyti neatitikimai tarp oficialiai priskiriamų ir realiai vykdomų buhalterijos darbuotojų funkcijų. Neatitikimai pateikti 2015-09-14 rašte Nr. K1-(3.1.8.)-69 bei 3 rekomendacijos Administracijos Centralizuotos buhalterijos skyriaus vedėjai. Rekomendacijos įgyvendintos.

2.4. Dažniausiai pasitaikančios klaidos

- Apskaitos politika neatitinka viešojo sektoriaus apskaitos ir atskaitomybės standartų, neparengti tvarkų aprašai, kuriais vadovaujantis apskaita būtų tvarkoma pagal naująjį apskaitos kaupimo principą.
- Apskaitos politika neatitinka apskaitoje naudojamų principų: nesudarytas ir nepatvirtintas darbo užmokesčio skaičiavimo ir išmokėjimo tvarkos aprašas; nesudaryta, nepatvirtinta tvarka dėl nepanaudotų kasmetinių atostogų kaupimo ir registravimo; darbo užmokesčio skaičiavimo ir apmokėjimo tvarkoje nepateiktos konkrečios darbo užmokesčio sąskaitų korespondencijos naudojamos apskaitoje ir t.t.
- Nesivadovauta Darbo kodekso nuostatomis, išmokant darbo užmokestį už atostogas, neteisingas faktiškai dirbtų darbo dienų, kvalifikacijos, komandiruočių žymėjimas.
- Nesivadovauta Kasos organizavimo ir kasos operacijų atlikimo taisyklių reikalavimais bei Inventorizacijos taisyklių nuostatomis, – neatliekamos pinigų kasoje privalomos kiekvieną mėnesį atlikti inventorizacijos. Kasos knyga vedama, pažeidžiant Kasos operacijų vykdymo ir organizavimo tvarkos reikalavimus, – kasos pajamų orderiai, pinigų likučiai nepatvirtinti atsakingų asmenų parašais.
- Keičiantis materialiai atsakingiems asmenims, pažeidžiant teisės aktus, nesudaroma komisija, nesudaromi pagrindiniai inventorizacijos atlikimą įrodantys dokumentai – inventorizavimo aprašai – sutikrinimo žiniaraščiai, kuriuose pasirašo komisija, perduodantis turtą asmuo, kad jį perdavė, o priimančiasis, – kad jį priėmė.
- Vyr. buhalterės netikslingai naudoja žmogiškuosius išteklius, atlikdamos buhalterines operacijas rankiniais įrašais arba papildomas, VSAFAS nenustatytas operacijas (kasinių ir faktinių išlaidų

apskaitos registras), nenaudoja buhalterinės apskaitos programos modulių, suvestinį apskaitos registrą – DK ir kt. pildo pagalbinėse savo sukurtose „Excel“ lentelėse.

- Mokyklose įrengti vaizdo stebėjimo įrenginiai yra neužpajamuoti, nėra darbų perdavimo-priėmimo aktų. Mokyklų atsakingi darbuotojai neturi informacijos apie jų įstaigoje įrengtus įrenginius ir kt.
- Nesivadovauta Inventorizacijos tvarkos nuostatomis, kad inventorizuojamas visas turtas, esantis įstaigoje, ir įtrauktas į apskaitą ir dėl kokių nors priežasčių į ją neįtrauktas, taip pat inventorizuojamas, įstaigoje esantis, bet jai nepriklausantis turtas.
- Nesivadovauta Vyriausybės nutarimo Inventorizacijos tvarkos reikalavimais, neužfiksuojami rezultatai: trūkumai ar perteklius, nenustatytos rastų skirtumų priežastys, nepateiktos raštiškos pastabos, materialiai atsakingų asmenų paaiškinimai. Nevykdoma kontrolė ilgalaikio turto srityje.
- Nesivadovauta Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklėmis, kad tinkamai būtų įformintas ir apskaitos dokumentais pagrįstas ūkinių įvykių ar ūkinių operacijų įtraukimas į apskaitą.
- Nesivadovauta Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo, 23-ojo VSAFAS „Tarpinių finansinių ataskaitų rinkinys“ nuostatomis, savo interneto svetainėje ne visos įstaigos skelbia atitinkamų metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių, finansinių tarpinių ataskaitų bei metinio rinkinio.
- Pažeidžiant teisės aktus, metinės inventorizacijos nuolat atliekamos formaliai, kasmet perkeliant (perrašant) duomenis iš apskaitos registrų į inventorizavimo aprašus.
- Perdavimo-priėmimo aktais gautas iš Žemės ūkio ministerijos turtas nuo 2006 metų neįtrauktas į buhalterinę apskaitą, neužpajamuotas atitinkamoje (nebalansinėje) buhalterinės apskaitos ilgalaikio registro sąskaitoje.
- Nesivadovaujama Šilutės rajono savivaldybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarkos aprašu, Šilutės rajono savivaldybei nuosavybės teise priklausančio materialiojo turto nuomos tvarkos aprašu.
- Inventoriniuose aprašuose nepateikta reikšminga informacija apie IT nebalansinėse sąskaitose. Įstaigų materialiai atsakingi asmenys neturi reikiamos informacijos apie įstaigai priklausanti, joje naudojamą IT.
- Nesivadovauta 22-uju VSAFAS, kuris nustato, kada ir kaip turi būti vertinamas, registruojamas apskaitoje turto nuvertėjimas. Inventorizacijos aprašuose neįrašytos pastabos dėl vidinių, išorinių IT pokyčių, nenurodyta informacija apie nenaudojamą, susidėvėjusį, netinkamą naudoti įstaigos veikloje IT, apskaitoje neregistruojamas, neskaičiuojamas nuvertėjimas.
- Neužtikrinta apskaitos informacijos kokybė, neatliekamas turto patikrinimas ir faktiškai rasto turto palyginimas su buhalterinės apskaitos duomenimis.
- Darbuotojų pareigybių aprašymai neatnaujinami, neatitinka pasikeitusių teisės aktų, neįrašytos faktiškai atliekamos darbo funkcijos.
- Vyr. buhalterijų pareigybių aprašymuose, įsakymuose ar kt. įstaigos dokumentuose nereglamentuota atsakomybė, nenustatytos konkrečios atsakomybės sritys finansinių ataskaitų rinkinio rengimo, t.y., konsolidavimo laikotarpio proceso metu, dėl priskirtų viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinės sistemos – VSAKIS funkcijų.

2.5. Gyventojų skundai

1. Dėl nepagrįstos rinkliavos

Kontrolės ir audito tarnyba, gavusi gyventojų pranešimą „Dėl nepagrįstos rinkliavos“, dėl rinkliavos už atliekų tvarkymą skaičiavimą mirusiam žmogui, atliko audito procedūras. Pateikėme argumentuotą išvadą, kad rinkliavos mokestis ir susidariusi skola yra apskaičiuoti teisingai. Gyventojui atsakyta 2015-11-27 raštu Nr. K10-(3.2.)-101, bei 2015-12-01 Nr. K10-(3.2.)-104. Susidariusi skola – apmokėta. Atliekant audito procedūras, Administracijos atsakingiems asmenims už atliekų rinkliavą buvo teikti pastebėjimai žodžiu dėl skolų inventorizavimo, skolų suderinimo, programos neišnaudojimo galimybių.

2. Dėl mokesčio Ventės kaime

Kontrolės ir audito tarnyba, gavusi gyventojų prašymą „Dėl mokesčio Ventės kaime“, atliko audito procedūras. Gyventojui 2015-10-27 pateiktas atsakymas raštu Nr. K10-(3.1.8.)-86. Audito 2015-10-30 [ataskaitą](#) Nr. K14-12 „Dėl Šilutės rajono savivaldybės 2015 metų turto naudojimo audito procedūrų atlikimo“ pateikta viešai internetiniame puslapyje.

3. AUDITO KOKYBĖS UŽTIKRINIMAS

3.1. Profesinės etikos reikalavimai

Tarnybos valstybės tarnautojų elgesio taisyklėse nustatyti profesiniai reikalavimai ir procedūros, užtikrinančios Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme įtvirtintų principų – nepriklausomumo, teisėtumo, viešumo, objektyvumo ir profesionalumo, laikymąsi. Siekiant sumažinti ar pašalinti grėsmes auditoriaus nepriklausomumui, apspręstos įvairios prevencinės priemonės: Tarnybos valstybės tarnautojai neaudituoja įstaigų, kuriose gali kilti viešųjų ir privačių interesų konfliktai, deklaruoja viešuosius ir privačius interesus, savarankiškai pasirenka audituojamas sritis, pildo Nešališkumo deklaracijas. Šios priemonės leidžia užtikrinti, kad auditai būtų atliekami objektyviai ir nešališkai, kad Tarnybos valstybės tarnautojai nedalyvautų su einamomis pareigomis nesuderinamoje veikloje.

Tarnybos veikla yra viešinama. Savivaldybės interneto puslapyje skelbiama informacija apie Tarnybos veiklą: Savivaldybės kontrolieriaus ir jo pavaduotojo veiklos užduotys, visų darbuotojų funkcijos, darbo užmokestis, metų veiklos planai ir ataskaitos, finansinės ataskaitos, atliktų auditų ataskaitos ir išvados, Savivaldybės tarybai teikiamos išvados. Veiklos ataskaitos santrauka skelbiama vietinėje spaudoje.

3.2. Audito kokybės kontrolės sistema. Darbuotojų mokymas

Kokybės užtikrinimo pagrindinis tikslas yra garantuoti, kad auditas – atliekamas pagal valstybinio audito reikalavimus, laikantis Tarptautinių audito standartų. Vidinę audito kontrolės politiką formuoja ir jos įgyvendinimą organizuoja Savivaldybės kontrolierius. Tarnybos audito kokybės politiką, audito procedūras, peržiūros ir audito kokybės kontrolės bendruosius reikalavimus nustato Tarnybos audito kokybės valdymo taisyklės, parengtos vadovaujantis Vietos savivaldos įstatymu ir Valstybinio audito reikalavimais.

2015 metais Tarnyboje nuolat vykdyta nuolatinė audito kokybės užtikrinimo procedūrų pakankamumo ir veiksmingumo stebėseną. Kiekvieno darbuotojo atliktos audito procedūros buvo prižiūretos ir peržiūretos, siekiant užtikrinti audito darbo kokybę: ar auditas atliekamas pagal audito planą, programas, ar gauti rezultatai tinkamai pateikti darbo dokumentuose, ar pasiekti tikslai, padarytos išvados ir rekomendacijos pagrindžia nuomonę. Tarptautiniuose audito standartuose ir Valstybinio audito reikalavimuose, kuriais vadovaujasi Tarnyba, nustatyta auditą atliekančių darbuotojų pareiga – nuolat atnaujinti žinias ir tobulinti įgūdžius, reikalingus auditui atlikti.

Reikalavimai Tarnybos darbuotojams yra nuolat didinami profesionalumo, atsakomybės, veiklos viešumo ir kitais aspektais. Tarnyboje dirba 3 darbuotojos su aukštuoju universitetiniu išsilavinimu, taip pat viena jų yra įgijusi teisės magistro kvalifikacinį laipsnį. Darbo stažas kontrolės ir audito srityje 1 darbuotojos – 4 metai, 2 darbuotojų – 18 metų, todėl sukaupta darbo patirtis ir kasmetinis kvalifikacijos kėlimas leidžia sėkmingai dirbti. Norint išlaikyti tinkamą specialistų kompetenciją, būtina užtikrinti savalaikį ir efektyvų mokymą. Tarnyba tais pačiais turimais ištekliais privalo atlikti visas įstaigos funkcijas, tai atima daug laiko, kurį būtų galima panaudoti auditams atlikti. Darbuotojai kvalifikaciją 2015 metais kėlė 16 seminarų, daugiau kaip 130 valandų, iš jų: 72 val. – ES lėšomis. Savivaldybės biudžeto lėšų panaudota 1 198,00 Eur arba 2,2 proc. Tarnybos darbo užmokesčiui skirtų biudžeto asignavimų.

3.3. Auditų rekomendacijų įgyvendinimo stebėseną

Savivaldybės administracija, įgyvendindama rekomendacijas dėl Šilutės rajono savivaldybės 2014 metų biudžeto vykdymo ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio audito rezultatų, parengė rekomendacijų įgyvendinimo planą. Administracija 2015-06-22 raštu Nr. R3-(4.1.16)-4683 dėl 2014 m. turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo ataskaitos vertinimo, nurodė priimtus sprendimus, vykdant rekomendacijas. Pateikė apskaitoje užregistruoto 3 214,879 tūkst. Lt vertės turto dokumentus, kuris buvo neužregistruotas; įsipareigojo užbaigus darbus, kurių vertė 360,832 tūkst. Lt „Avarijos likvidavimas“ sumą nurašyti į sąnaudas pagal „Nurašymo likvidavimo aktą“; atliko koregavimus ir pataisymus FBA neteisėtai 1 605,1 tūkst. Lt padidintus sąskaitos „Nebaigta statyba“ duomenis; patikslino 2014 metų Savivaldybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo ataskaitą – 2015-07-01 raštas Nr. R3-(4.1.11.)-4835.

Vykdant kitas rekomendacijas Administracijos Centralizuotos buhalterijos skyriaus vedėja 2015-06-23 raštu Nr. R3-(4.19.)-6667 informavo, kad taisė nustatytas klaidas apskaitoje, rengė reikalingus dokumentus. Beviltiškų skolų nurašymui, kurios tęsiasi nuo 2004 metų, buvo priimtas 2015-06-25 Savivaldybės tarybos sprendimas Nr. TI-2558 „Dėl skolų pripažinimo beviltiškomis“. Administracijos direktorius 2015-06-16 įsakymu Nr. A1- 644 „Dėl Šilutės rajono savivaldybės administracijos Centralizuotos buhalterijos Privatizavimo fondo apskaitos politikos patvirtinimo“ patvirtino apskaitos politiką. Administracijos direktorius 2015-09-15 įsakymu Nr. A1-988 „Dėl atsakingo asmens paskyrimo už finansinių ataskaitų rinkinių viešinimo kontrolę interneto svetainėse“ paskyrė vyriausiąjį specialistą atsakingą už įsakymo vykdymą. Administracijos direktorius 2015-09-14 raštu Nr. R3-(4.16.)-6630 „Dėl Savivaldybės VSS finansinių ataskaitų rinkinių viešinimo“ viešojo sektoriaus subjektus supažindino su nevykdomais teisės aktų reikalavimais ir įpareigojo laikytis reikalavimų bei teisės aktų nustatytų funkcijų atlikimo terminų. Administracijos direktorius 2015-12-01 įsakymu Nr. A2-327 „Dėl Centralizuotos buhalterijos skyriaus nuostatų ir karjeros valstybės tarnautojų bei buhalterijų pareigybių aprašymų tvirtinimo“ pakeitė pareigybių aprašymus, kad atitiktų faktiškai atliekamą darbą ir patikslino skyriaus nuostatus. Paskirtas asmuo už suvestinio registro „Didžioji knyga“ ir finansinių ataskaitų tarpusavio duomenų atitikimo kontrolę (pareigybės aprašyme). Administracijos direktorius 2015-12-07 įsakymu Nr. A1-1306 „Dėl Šilutės rajono savivaldybės administracijos ir Centralizuotos buhalterijos aptarnaujamų įstaigų apskaitos politikos patvirtinimo“ patvirtino apskaitos politiką: papildyti ilgalaikio materialiojo turto, finansinio turto, išankstinių apmokėjimų ir gautinų sumų finansinės investicinės veiklos, pajamų ir sąnaudų apskaitos tvarkos aprašai.

Visos audituojamos įstaigos vykdydamos rekomendacijas priėmė reikalingus sprendimus neatitikimams pašalinti, pvz.: Pašyšių pagrindinė mokykla, direktoriaus 2015-10-27 įsakymu Nr. VI-65 sudaryta darbo grupė mokyklos nuostatams parengti, 2015-10-16 direktoriaus įsakymu Nr. VI-62 „Dėl pareigybių skaičiaus nustatymo“ patvirtintas direktoriaus etatas; 2015-10-16 direktoriaus įsakymu Nr. VI-63 patvirtintas tarnybinio atlyginimo koeficientas direktoriaus pavaduotojai; 2015-10-16 įsakymu Nr. VI-64 – patvirtinti aptarnaujančio personalo tarnybinių atlyginimų koeficientai ir kt. Saugų vaikų globos namų direktoriaus 2015-12-18 įsakymu Nr. V1-146 Inventorizacijos komisija įpareigota teisingai pateikti informaciją, 2015-12-18 įsakymu Nr. V1-147 buhalterė įpareigota teisingai aprašyti ilgalaikį turta, 2015-12-18 įsakymu Nr. V1-148 sudaryti atskiri inventoriniai aprašai ir kt. ištaisytos klaidos. Švėkšnos, Katyčių, Saugų, Vainuto seniūnai pateikė perdavimo-priėmimo aktus, dokumentus buhalterijai dėl ilgalaikio turto užpajamavimo, ėmėsi priemonių dėl kasos aparatų ir kt. reikalų pagal savo kompetenciją ir kt. .

Auditų metu nustatytas klaidas, neatitikimus ir įvertinus jų reikšmingumą, pateikti raštai vadovams, kad iki metinės finansinės atskaitomybės sudarymo klaidos būtų ištaisytos. Rekomendacijų įgyvendinimas yra vienas iš Tarnybos veiklos vertinimo kriterijų, suteikiantis informaciją apie auditų veiksmingumą. Auditų metu buvo pateiktos 357 rekomendacijos, kurių vykdymas buvo nuolat stebimas ir apie jų nevykdymą subjektams primenama. Auditams nepasibaigus buvo įvykdyta apie 90 proc. pateiktų rekomendacijų. Tačiau dėl kai kurių rekomendacijų specifikos jų vykdymui reikalingas atitinkamas laikas ir įvairios priemonės. Tinkamas teiktų rekomendacijų įgyvendinimas didina pridėtinę audito vertę, stiprina audito reikšmę, todėl vienas iš svarbiausių Tarnybos uždavinių yra audito rekomendacijų įgyvendinimo sistemos nuolatinis gerinimas. Daugeliu atveju audituojamas subjektas ištaiso audito metu nustatytas klaidas, netikslumus, kitus neatitikimus ir finansinėse ataskaitose išvengiama esminių iškreipimų.

Kontrolės ir audito tarnybos atliktų auditų ataskaitos ir išvados bei kita su Tarnyba susijusi informacija yra vieša ir pateikiama Šilutės rajono savivaldybės interneto portale www.silute.lt nuorodoje – „Kontrolės ir audito tarnyba“.

PRIDEDAMA. Šilutės rajono savivaldybės grupės 2014 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų audito rezultatų suvestinė, 1 priedas, 8 lapai.

Savivaldybės kontrolierė

Jolita Stonkuvienė